

Oosterzele

natuurpunt

België – Belgique

P.B.

9860 OOSTERZELE 1

3/6374

P206434

Driemaandelijke nieuwsbrief
Jaargang 21 nummer 4
oktober - december 2014

Edito

Dringend gezocht: vrijwilligers!

Natuurpunt Oosterzele bestaat ondertussen ruim 20 jaar. In al die jaren hebben heel wat mensen zich achter onze werking geschaard. Sommigen zoeken na een tijdje andere horizons op, nieuwe mensen komen. Ook nu moeten een aantal mensen door omstandigheden het wat rustiger aan gaan doen. Om de werking van Natuurpunt Oosterzele te verzekeren, zijn we daarom dringend op zoek naar enthousiaste medewerkers om de handen uit de mouwen te steken. Heb je zin om mee het beheer van ons groeiend natuurgebied mee vorm te helpen geven, het lokaal milieubeleid te helpen ondersteunen of lokale acties voor kleine en grote mensen mee te helpen opzetten, aarzel dan niet en neem contact op. Begin 2015 wordt het nieuw bestuur samengesteld en we hopen een nieuwe frisse ploeg te kunnen samenstellen om er weer voluit voor te gaan.

Voor de komende periode hebben we twee leuke activiteiten uitgedacht. Op 30 november komen vooral de kinderen aan hun trekken op een ochtendlijke zoektocht in het bos. Als beloning voor de opdrachten wordt het ontbijt “geserveerd” onder de kruinen.

Op 6 december staat er een “criminele” wandeling in Lokeren op het programma met daarna ons traditioneel eindejaars-etentje.

Vergeet ook niet tijdig in te schrijven voor de cursus “vogels herkennen” in samenwerking met Vormingplus Gent-Eeklo die doorgaat in het voorjaar van 2015.

Hopelijk tot dan!

Mathieu

UIT HET NIEUWS

Een kort overzicht van het groot en klein (leuk en triest) natuurnieuws (NDS)

Ecologische voetafdruk Belg is de vijfde ter wereld

De ecologische voetafdruk van de Belg blijft stijgen. Ons land staat ondertussen in de top vijf van landen met de grootste ecologische voetafdruk ter wereld, zo blijkt uit het tweejaarlijkse Living Planet Report van WWF. Energie neemt iets meer dan de helft van onze voetafdruk in. De belangrijkste verschillen met onze buurlanden zijn het energieverbruik van huishoudens en de transportsector, personenvervoer inclusief.

De ecologische voetafdruk per Belg bedraagt 7,45 hectare terwijl het wereldwijd gemiddeld 1,8 hectare is en in Europa 4,3 hectare bedraagt. Twee jaar geleden kwam de Belg nog toe met 7,14 hectare. België teert op het 'natuurlijk kapitaal' van andere landen om de noden van de eigen inwoners in te vullen. Als alle mensen zouden leven met de voetafdruk berekend voor de gemiddelde Belg, dan zou onze planeet 4,3 maal groter moeten zijn. De huidige levenswijze van de mensheid vergt reeds het equivalent van anderhalve planeet. De landen met een lager inkomen hebben een kleinere ecologische voetafdruk maar kampen met de grootste schade aan hun ecosysteem.

De koolstofuitstoot beslaat het grootste deel (43%) van de ecologische voetafdruk van België. "We hebben een groot patrimonium aan relatief oude, slecht geïsoleerde gebouwen waaruit veel energie ontsnapt", zegt Damien Vincent, CEO van WWF-België. "Bovendien dragen de lage bezettingsgraad van Belgische personenwagens, het dichte wegennet en de fiscale voordelen voor bedrijfswagens bij tot een hoger aantal voertuigkilometers per persoon."

Waar ons land twee jaar geleden op zes stond, heeft België nu de vijfde grootste ecologische voetafdruk per hoofd ter wereld. Koeweit, Qatar, de Verenigde Arabische Emiraten en Denemarken gaan ons land vooraf. Het (kleine) verschil komt omdat de VS zakte van vijf naar acht door een grote omschakeling van energieproductie op basis van schaliegas in plaats van steenkool. "Schaliegas veroorzaakt evengoed een milieuramp, maar stoot wel minder CO₂ uit", verduidelijkt woordvoerder Koen Stuyck (WWF).

Opmerkelijk is dat ook Denemarken het slecht doet. "Doordat dat land veel vlees produceert en consumeert en omdat het historisch erg afhankelijk is van

steenkol. En de 'bunkerbrandstof', de brandstof die verbruikt wordt door internationale scheepvaart en vliegtuigen, moet aan iemand worden toegeschreven en dat is vaak aan de kleine landen. Daar zijn Denemarken en België het slachtoffer van", legt Stuyck uit in De Standaard.

Dat de populaties wilde diersoorten in 40 jaar tijd met 52 procent gedaald zijn, is een andere frappante vaststelling uit het rapport. De achteruitgang is meer uitgesproken in de tropische dan de gematigde gebieden, in Latijns-Amerika bijvoorbeeld met 83 procent. "De schaal van het verlies aan biodiversiteit en de schade aan ecosystemen die essentieel zijn voor ons bestaan is alarmerend", aldus Damien Vincent. Toch is de impact niet onvermijdelijk en kan, bijvoorbeeld door het afbakenen van een netwerk van efficiënt beschermde gebieden, de tendens omgekeerd worden.

WWF biedt vijf oplossingen aan, naast het beschermen en herstellen van biodiversiteit en ecosystemen, onder meer het waarderen van ecosystemen in de kostprijs van producten en een beleidskader om natuurlijke hulpbronnen en grondstoffen rechtvaardiger te beheren. Het Gentse initiatief 'Donderdag Veggiedag' wordt door de organisatie als voorbeeld genoemd. Het past binnen het actiepunt 'minder en beter consumeren', een persoonlijke beslissing waardoor elke burger een directe impact kan hebben.

Breed draagvlak voor natuurbeheer met lokale grazers

Op Natuurbericht.be houden Natuurpunt en een masterstudente van de KU Leuven een warm pleidooi voor het inzetten van lokale rundveerassen in natuurgebieden. Begrazing is een belangrijke beheermaatregel in de Vlaamse natuurgebieden. Hiervoor wordt vaak beroep gedaan op buitenlandse rassen zoals Galloway- en Aberdeenrunderen. Onnodig, zo blijkt uit de masterproef van Sarah Tilkin. De meeste lokale rassen zijn vergelijkbaar met buitenlandse rassen op vlak van zelfredzaamheid en de noodzaak tot bijvoederen. Bovendien vallen de dieren erg in de smaak van bezoekers.

In een onderzoek aan de KU Leuven werd gepeild naar de mening van bezoekers, terreinbeheerders en fokkers over de inzet van grote grazers in natuurgebieden. In tegenstelling tot wat de meeste terreinbeheerders denken, is er wel degelijk een draagvlak voor de inzet van Belgische rassen. En de fokkers zelf, zij achten hun lokale rassen in grote mate geschikt voor begrazingsprojecten in natuurgebieden. Ongeveer de helft van hen wenst samen te werken met natuurverenigingen.

De onderzoekster stelde eveneens vast dat de meeste lokale rassen vergelijkbaar zijn met buitenlandse rassen op vlak van zelfredzaamheid en de noodzaak tot bijvoederen. Wanneer er gekozen wordt voor seizoensgebonden begrazing blijken deze kenmerken bovendien van minder belang dan het graasgedrag.

In het natuurgebied Bos t' Ename werken ze al jaren met Oost-Vlaams roodbont, vervolgt Natuurbericht.be. Het gaat hier om een oud zelfredzaam runderras dat zonder problemen in ruige, halfopen vegetaties of bossen graast. De runderen worden niet bijgevoerd in de winter en hebben geen stal of schuilhok nodig bij slecht weer. Ze trekken dan liever wat verder het bos in.

Begrazing met lokale rassen is volgens KU Leuven-studente Tilkin en de afdeling Beheer van Natuurpunt niet alleen van betekenis voor het behoud van ons 'levend erfgoed'. Het behaagt ook de bezoeker. "Het inschakelen van grote grazers dient echter nuttig te zijn", klinkt het.

Begrazing is in die zin een middel ten einde het doel, namelijk een bepaald landschapstype of vegetatie, te bereiken. Zo werkt begrazing met het Houtlandschaap bijvoorbeeld perfect in droge heide en stimuleert extensieve begrazing met runderen spontane verbossing. Daarom luidt de conclusie dat terreinbeheerders beroep kunnen doen op oude Belgische grazers mits een goede kennis van de rassen en hun graasgedrag en voldoende terreinervaring. Het blijft dus een kwestie van maatwerk.

Uitgestorven gewaande mopsvleermuis duikt op in Oost-Vlaanderen

In het Waasland heeft een vrijwilliger van de Oost-Vlaamse vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt een mopsvleermuis ontdekt. De vleermuissoort werd al 13 jaar niet meer gesignaleerd en werd recent nog uitgestorven verklaard in Vlaanderen. De ontdekking is een lichtpuntje in de duisternis voor de vleermuizen in Vlaanderen: 10 van de 17 Vlaamse vleermuissoorten zijn momenteel in gevaar.

Het was vrijwilliger Joris Everaert van Natuurpunt en vzw Durme die met zijn vleermuizendetector een opname van een mopsvleermuis kon maken in de rand van een bos in het Waasland. Dat is erg uitzonderlijk: in de winter van 2000-2001 werd de laatste Vlaamse mopsvleermuis gesignaleerd en op de meest recente Rode Lijst gold de soort als uitgestorven.

De mopsvleermuis is een middelgrote vleermuis met een gedrongen, stompe snuit, vergelijkbaar met die van een mopshond. De buik- en rugvacht is zwartbruin tot zwart met lichte haarpunten. De soort is herkenbaar door de naar voren gerichte, brede oorschelpen die elkaar midden op het hoofd raken. Mopsvleermuizen jagen vooral op nachtvlinders in bossen. Verder eet de soort ook muggen, vliegen en kleine kevertjes.

's Zomers verblijft de mopsvleermuis vooral onder de schors van bomen. Verder benut de soort allerlei spleten en nauwe ruimtes in gebouwen. Mopsvleermuizen zijn opvallend kouderesistent en kunnen de winter zowel in boomholtes als in ondergrondse verblijven als bunkers of kelders doorbrengen. De soort is lichtschuw en zowel de kraamkolonies als de winterverblijfplaatsen zijn uitzonderlijk gevoelig voor verstoring.

De ontdekking bewijst het belang van een goede kennis van de foerageergebieden, kolonies en winterverblijfplaatsen van vleermuizen. De vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt en andere experts willen andere potentiële leefgebieden en verblijfplaatsen in de omgeving in kaart brengen en automatische batdetectors aanbrengen om hun aanwezigheid verder te onderzoeken. Op termijn zijn overal in Vlaanderen meer gecoördineerde inventarisaties noodzakelijk om de mopsvleermuis en andere soorten op een gerichte manier te kunnen beschermen.

Lichtpunt in de duisternis

De ontdekking van de mopsvleermuis is goed nieuws, maar helaas niet meer dan een lichtpuntje in de duisternis voor de vleermuizen. De vondst van één enkel exemplaar of een kleine restpopulatie maakt de soort niet minder bedreigd.

Ook andere vleermuissoorten doen het slecht in Vlaanderen. Van de 17 soorten die in Vlaanderen voorkomen, zijn er 10 in gevaar of mogelijk in gevaar. Dat heeft vooral te maken met het gebrek aan voedsel, een tekort aan geschikt leefgebied en de verstoring door licht en lawaai.

Meldingen van of 'klachten' over vleermuizen dienen te gebeuren via vleermuizenmeldpunt@vlaanderen.be of via het gratis telefoonnummer 1700 van de Vlaamse Infolijn. Op de website van ANB kan je terecht voor alle informatie.

Heggen en houtkanten

Onlangs kregen we van een natuurpuntlid de vraag om tips voor het aanleggen voor een houtkant. Omdat deze info wellicht ook nuttig is voor andere mensen hier een korte samenvatting en enkele links:

Een houtkant is een lijnvormige aanplant van gemende houtige gewassen. Ooit was ons landschap doorspekt met dergelijke houtkanten, maar mede door de intensifiëring van de landbouw zijn vele verdwenen.

Een houtkant heeft nochtans heel wat te bieden: het biedt nestgelegenheid, voedsel voor insecten en vogels en aan de rand kunnen ook diverse kruidige planten zich handhaven.

Het verschil met een heg is dat, naast de keuze van de gebruikte soorten, deze laatste korter gehouden wordt (meer gesnoeid). Een houtkant is doorgaans een stuk breder, hoger en ruiger. Een houtkant wordt pas eens om de zoveel jaar "afgezet". Meestal minimum 5 jaar. Naast het esthetische (landschappelijke) en ecologische aspect voorziet een houtkant ook in brandhout.

Voor een houtkant komen ondermeer volgende soorten in aanmerking:

Es Fraxinus excelsior
Hazelaar Corylus avellana
Esdoorn Acer pseudoplatanus
Spaanse aak Acer campestre
Hulst Ilex aquifolium
Gelderse roos Viburnum opulus
Zomereik Quercus robur
Zwarte els Alnus glutinosa

Schietwilg *Salix alba*
Veldolm *Ulmus species*
Zoete kers *Prunus avium*
Lijsterbes *Sorbus aucuparia*
Sporkehout *Frangula alnus*
Bos- of waterwilg *Salix caprea*
Liguster *Ligustrum vulgare*

Voor een heg kunnen ook volgende soorten gebruikt worden:

Meidoorn *Crataegus laevigata* en *monogyna*
Sleedoorn *Prunus spinosa*
Hondsroos *Rosa canina*
Rode kornoelje *Cornus sanguinea*
Kardinaalsmuts *Euonymus europaeus*
Haagbeuk *Carpinus betulus*
Hulst *Ilex asuifolium*
Spaanse aak *Acer campestre*

Bovenvermelde soorten komen bij aanleg van houtkant of heg in aanmerking voor een gemeentelijke subsidie (zie www.oosterzele.be onder milieu, premies en voordelen, kleine landschapselementen).

Praktische info voor aanplant kan je vinden op:

http://www.natuurpunt.be/uploads/natuurbehoud/natuurbeleid/documenten/biodivbedrijven/fiche_houtkanten_en_hagen.pdf

<http://www.bosplus.be/nl/kenniscentrum/bosuitbreiding/bos-en-bosuitbreiding/item/572-hagen-en-houtkanten>

Activiteiten Velt Land van Rhode

Leg je eigen kruidentuin aan

09/16/23 maart 2015 door Martine Van Huffel in BIB Oosterzele

Meer info: www.velt.be/landvanrhode

NATUURGEBIED GONDEBEEK (JLE)	In deze rubriek berichten we over het natuurgebied van Natuurpunt Oosterzele in Landskouter.
---	---

Uw giften om onze plannen verder uit te werken blijven hartelijk welkom, waarvoor onze dank. Elke gift, hoe klein ook, is welkom op rekening nr. 293-0212075-88 met vermelding “6666 - Landskouter - Gondebeek”. Voor giften vanaf 40 euro krijgt u een fiscaal attest.

Werkdag in de Gondebeek

Komende activiteiten:

ZOEKTOCHT MET BOS-BRUNCH (GENTBOS)

Zondag 30 november - 09u30 (tot 11u30)

Op 30 november gaan we op rijmtocht in het Gentbos. We gaan eekhoorns en vogels achterna in hun zoektocht naar zaden en vruchten en leren zo het bos beter kennen. We sluiten af met een laat ontbijt op het bladertapijt.

De zoektocht is bedoeld voor kinderen van de lagere school met begeleiding van hun ouders.

Praktisch:

Inschrijven is verplicht via mail naar Mathieu (mathieu.wille@gmail.com) en dit ten laatste tegen 27 november.

Deelname kost 4 euro per persoon (ter plaatse te betalen).

Afspraak om 9u30 stipt aan de ingang van het Gentbos (Poelstraat, Merelbeke).

Goede laarzen en warme kledij zijn een must!

STADSKERNWANDELING IN LOKEREN

Zaterdag 6 december - 17u30

‘Criminaliteit bekeken door de ogen van de politie’. Heden en verleden.

Zaterdag 6 december afspraak om 17.30 aan de Oude Vismijn nr 34 te Lokeren, dit is het politiecommissariaat.

Commissaris De Clercq van de lokale politie Lokeren zal ons het crimineel verleden en heden van de stad Lokeren vertellen. Voormalige gevangenen, een passionele moord, zelfmoorden aan de Durme en een rijk caféleven. Meer dan genoeg stof om een wandeling vol te praten. Deze tocht is ong. 3 km lang, en zal twee uur duren. Daarna gaan we een restaurant opzoeken.

Het aantal deelnemers is beperkt tot 20; inschrijven is dus verplicht. Dit kan door te mailen naar: nicolas.de.smedt@telenet.be

Zoals gebruikelijk betaald Natuurpunt Oosterzele de gids; het daaropvolgend restaurantbezoek is voor eigen rekening.

Graag inschrijven voor 21 november.

CURSUS VOGELS HERKENNEN ISM VORMINGPLUS GENT-EEKLO

In deze korte cursus maken we tijdens één theorie sessie kennis met de meest voorkomende zang- en andere vogels. We leren ze herkennen, waar ze voorkomen, hun gedrag en habitat. Tijdens een ochtendwandeling brengen we de theorie in praktijk. Hiervoor trekken we naar het overstromingsgebied Drooghout in Moortsele. Hier vinden we een kasteelpark, bosjes, water en open graslanden. Een garantie op een grote variatie zang-, water- en zelfs roofvogels. We leren ze determineren in hun natuurlijk milieu op uiterlijk en zang.

Deze basiskursus gaat door in de bib van Scheldewindeke (theorie) en Overstromingsgebied Drooghout (praktijk) op woensdagavond (20u-22.30u) op 25/3 2015 (theorie) + zaterdagvoormiddag (8.30u-11.30u) 25/4 2015 (wandeling).

Deelname kost 10 Euro. Inschrijven enkel via Vormingplus (Info.gent.eeklo@vormingplus.be).

bio
mijn natuur

DE PATISSON

Uitgebreid assortiment van biologische groenten en fruit aan betaalbare prijzen. Streekgebonden groenten en seizoensfruit rechtstreeks van de teler.

Open : Vrijdag : 15u30 - 18u30
Zaterdag : 09u00 - 18u00

Houte 35 - Balegem
(nabij station Balegem-Dorp)
depatisson@skynet.be

... en een terugblik op de voorbije activiteiten:

WEEK VAN HET BOS

In de Week van het Bos ging op 12 oktober een wandeling door in het Aelmoeseneiebos in Gontrode. Dit jaar was het thema de Grote Oorlog. Natuurpunt stond er met een drank- en eetstandje die onze rekening spijsde met enkele honderden euros die we goed kunnen besteden om andere activiteiten op te zetten.

INTER@CTIEF

Heb je mooie (natuur)foto's uit eigen tuin of van op vakantie, tips of reacties op artikels uit de nieuwsbrief en zoekertjes of aankondigingen van evenementen die verband houden met milieu of natuur, e-mail ze naar:
redactie@natuurpuntoosterzele.be

Herfstfoto: paddestoelen in een knotwilg (Nico de Smet)

Lid worden van Natuurpunt

Help de natuur in Vlaanderen.

Word met het ganse gezin lid van Natuurpunt.

Het jaarlijkse lidmaatschap per gezin bedraagt 24,00 euro.

Wat krijg ik als lid van Natuurpunt (in 2014)?

Bekijk alle voordelen

- * De Natuurpunt wandelgids met 66 uitgestippelde wandelingen en fietstochten in de mooiste natuurgebieden van België
- * Vier maal per jaar het kleurrijke ledentijdschrift Natuur.blad.
- * Word je lid van Natuurpunt Oosterzele, dan krijg je vier maal per jaar onze nieuwsbrief.
- * Een volledig aanbod van honderden activiteiten in gans Vlaanderen.
- * Korting in onze winkel en bij tal van partners.

Hoe word ik lid?

* Schrijf 24,00 € over op rekeningnummer 001-2270722-28 van Natuurpunt Oosterzele, Pontslag 11, 9860 Balegem met vermelding van 'nieuw lid' of maak je online lid via de website www.natuurpunt.be of bel op 015 - 29 72 50

natuurpunt Oosterzele

Bestuur

Voorzitter	Mathieu Wille	(MW)	0494 - 316304
Penningmeester	Barbara Ooghe	(BO)	0474 - 816327
Redactie	Barbara Ooghe	(BO)	0474 - 816327
Reservatenwerking	Jean-Luc Eggermont	(JLE)	09 - 362 05 80
Inventarisatie	Jean-Luc Eggermont	(JLE)	09 - 362 05 80
Algemene werking	Geert Roels	(GR)	
	Nico De Smedt	(NDS)	0496 - 59 77 36
	Marc De Spiegeleer	(MDS)	0499 - 15 76 17

Natuurpunt Oosterzele
Pontslag 11, 9860 Balegem
Tel: 0494 316304

e-mail: bestuur@natuurpuntoosterzele.be

Redactie e-mail: redactie@natuurpuntoosterzele.be

Website: www.natuurpuntoosterzele.be

Copy
discount

OPEN | maandag tot vrijdag | 08:30 - 18:30

PRINT • digitaal drukwerk • familiedrukwerk
presentaties • brochures • ledentijdschriften
folders • jaarverslagen • **KOPIE** • cursussen
eindwerken • zelfbediening • **AFWERKING**
lijmen • wire-o® • booklet • lamineren • boren
vouwen • microperforeren • snijden • rillen
GROOT FORMAAT • posterprint • plot • plan

Kortrijksepoortstraat 216
9000 Gent

Tel. 09 224 32 06
Fax 09 224 30 32

info@copydiscount.be
www.copydiscount.be

Activiteiten oktober - december 2014

November

Zondag 30/11 9u30 Zoektocht met bos-brunch Gentbos

December

Zaterdag 6/12 17u30 Stadswandeling Lokeren met Oude vismijn
etentje (Lokeren)

FIETSEN STEFAN
Balegemstraat 6
9860 Balegem
Tel/Fax 09/362/49/97

Open: Van Maandag tot vrijdag
9u tot 12u en van 14u tot 19u
Zaterdag van 9u tot 19u

WIJ HERSTELLEN ALLE MERKEN !!

DE MEIBOOM

bvba bouwonderneming

jef wynants

Aalmoezenijesstraat 1
9860 Landskouter

Tel 09 362 72 47
Gsm 0475 71 41 61
Fax 09 362 29 94
BTW BE 431.511.626
E-mail de.meiboom@pandora.be

Bio - Protect
Bio - energiesystemen

°producten voor:

- * herstel en opbouw van lichaam en geest
- * vitaliseren/ontkalken van (leiding-)water
- * optimaliseren van land- tuinbouw
- * hulp in de alternatieve geneeskunde

Balegemstraat 9 9860 Balegem
rudy.vervaet@gmail.com

tel: 09/330.46.43.
www.bio-protect.be

*Tevens ook verdeler van Aloë Vera producten van Forever Living !!!
meer info zie: www.aloevera-produkten.be*

BNP PARIBAS

FORTIS

Piet Van der Veken

Stationsstraat 11
9860 Oosterzele (Scheldewindeke)

Tel: 09 363 84 90

Fax: 09 362 11 08

E-mail: scheldewindeke@bnpparibasfortis.com